

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

9. Malas mulieres verberibus emendare, esse barbarorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

366 Cap. XXX. Cur mali coniuges esse permittantur?
cum baculo, excubantem. Deniq; vt contraria contrarijs com-
mendentar, in bona uxore tanto maior lans, quanto in mala plu-
cula est.

Sophocl. in
Phœbea.

Certè malum nullum uxore est maius mala:
Sicut bonum nullum uxore est maius bona:
Vtrumque narrat hoc expertus optimè,
ait Sophocles. Quare, sicut in ceteris rebus, ita & in coniugib; con-
traria inueniuntur. Vnde, pro communi more Mundi, rectè Menander ait:

Haud nuptijs est omnibus felicitas:
Comes omnibus nec rursus infelicitas:
Sed prout uxor contigit bona, aut mala.

VIII.

Varro in Sa-
tyra Menip-
pea.

Laërt. in vit.
Socr. Gell. I. i.
c. 17.

IX.

Illud quæstionem habet, possitne huic malo remedium in-
ueniri, aut ex uxore mala bona fieri? Varijs id modis por-
fieri. *Electio bona; Exemplo bono; Verberibus bonis; bona deniq;*
Patientia. Nam vt retrogrado ordine hæc retraxam, vel uxor
mala etiam bona est ad patientiæ coronam. Hoc ultimum re-
medium est, qui male elegit, qui malus ipse exemplum bonum
esse non potest, qui neque blanditijs, neque sauitijs potest do-
mare sauam coniugem, assuecat eam tolerare, &, pro cilio,
illam ferat. Hoc Varro monuit, *Vitium*, inquiens, *uxorus au-*
tollendum, aut ferendū est. Qui tollit vitium, uxorem commadi-
rem prestat; qui fert, se meliorem facit. Huc facit illud Pauli:
Alter alterius onera portare, sicut Christus onera & peccata Ec-
clesiæ sua sponsæ, quam sanguine suo expiavit. Laudabile exem-
plum Laërtius & Gellius refert de Socrate, quo scribente, uxor
mensam euertit; &, ad iurgia grauter & prudenter tacente,
aque poculum in caput eius infudit. Quid ille? *Haud igno-*
bam, inquit, post tonitrua, pluviā secuturam. Ad quem Alci-
biades: *Quomodo, inquit, perfers hanc rixosam uxorem, nec dama-*
cijcis? Qui onis vesci vult, ait Socrates, gloticantium gallinarn
strepitus offendì non debet. Evidem sic domi patientiam disco, &
foris melius exercere queam.

Istud quoque in medicina locum nonnulli adhibent, vt
juxta illud *Nux, asinus, mulier, &c.* in epistolis obscurorum
virorum, suadeant mulieres malas esse baculandas. Alij aiunt
conio

corio bouino domandas, ac postea eiusdem comminatione ad-jurandas. Durum est hoc remedium, & S. Paulo aduersum, di-centi: *Viri diligite uxores vestras, & nolite amari esse ad illas.* Non est dilectionis argumentum *percuti*, nisi apud gentes barbaras. Apud Scythes, & Tartaros, quod sunt forti militi vulnerum cicatrices, aduerso vultu & pectore accepta; & quod apud nos sunt fæminis gemmæ & margaritæ, ac monilia, id sunt vxoribus ibi stigmata & liuores in fronte. Hic est illorum honos, hæc gloria: quin & indubitabilis maritalis amoris & pietatis tessera. Quare plagi ornatae in publicum prodeentes gloriantur, & tanquam Spartana indoles, vibicibus triumphant; tantoque aliqua meliore loco, apud maritum, esse creditur, quanto sugillatione comparet. Ex ictu enim suffusis cruento oculis, & facie contusâ liuidis maculis, nulla ibi fæmina debonestatur, neque censetur ad contumeliam os præbuisse, sed amantissimè palpata esse. Inde est, quod è terra Germania, ijs in terris, cum quidam eiusmodi feminam sibi matrimonio junxit, eamq; vnicè amaret, diu tamen animaduertisset singularem quandam mœstiriam corpore & animo præferre, rogauerit mali cauſam. Cui vxor ingenuè fassa est, id sibi malè esse, quod coniugalis amoris insignia nulla, quemadmodum aliæ minorum maiorumque gentium matronæ vultui inscripta incussaque in publicum afferret: pudere se, os ostendere, sine patro ornamento. Maritus, ut à seria hæc mente proficisci sensit, blandè vxorem solatus, bono eam esse animo jussit, liberaliter pollicitus, effectum fese, vt imposterum non tantum visu pollentes contemplari eas tam desideratas dilectionis notas, sed etiam lumine cassi manibus palpare possint. Moxque, non ea duntaxat hora, sed nullo non alio die statu dimenso illam inclemetissimè depalmauit, pugnis & colaphis atrocissimè adobruit, vt in oculos hominum proditura, nihil nisi tuber, immò merum pus & vlcus esset; & exenterati canis liuidum simulachrum, concretis à tabido cruento grumis, repræsentaret. Enim uero hac sauitie non modò offensa non est, sed immortales viro habuit gratias; omnemque mulierum chorum, effracto lacerto, tumido oculo, eliso dente, clumbi femore, claudo pede, ad tot actam illustria

amoris

amoris decora prouocavit. Imitetur hunc morem, qui eum vel ipse quoque experiri. Barbara est vxor, & sic tractari digna, quæ sic cupit tractari. Bona indoles, vno bono verbo, quin centum verberibus melius mitigatur.

X.

Non negauerim tamen aliquando & manu rem gerendam esse, præsertim si & vxor manibus utatur, & prior verberans maritum prouocet ad duellum. Indignus est, qui vir vocetur, velut ligatis manibus stat & tremit, ante vxorem identiter alapas sibi ingerentem, supplexque rogit sibi ignosci, & non hanc unicam noxiæ condonari. Insolentior fit omnis mulier, quæ videt virum, se irascente, trepidantem. Monstri loco habet apud Liuium, Cato fastum illum mulierum Romanarum, cum ait: *omnes homines vxoribus dominantur, nos omnibus hominibus nobis autem uxores.* & alio loco, ait idem Cato: *Maiores nostrorum laici ne priuatam quidem rem agere feminas, sine auctore voluerunt, sed in manu esse virorum.* Quod plane etiam S. Paulus vult. Et enim de caulla scribit: *Mulieres subditæ estote viris, sicut opa in Domino, hoc est, sicut secundum Christi Domini legem, voluntatem & Euangelium decet.* Quod si ergo femina legem hanc euertit, quid mirum est, si & viri alia lege utuntur? Quia quam non necesse est, ut ad verbera veniatur, & liuorem vulnus. Multa vitia ingeniosi viri vxoribus, sine baculo aut fuste, distracterunt. Maritus quidam quotidie obstrepentem vxorem suam amplius cum non posset, *Rogo te, dixit, mea vxor, per quidquid tibi charum ac sacrum est, desine aures meas post hac obtundere. Inquit nisi mihi parueris, efficiam profecto, ut & te nimium quantu[m] sustundi feras egerrime.* Quasi ut id faceret intentius, visa est hoc matrimonium mulier accepisse. Igitur cum finem jurgandi nullum faceret, sed omnibus eius gressibus, omnibus negotijs intergarriret, singula carpens, singula aliter aliterque aggredienda edicens, tota vicinia & viri patientiam, & feminæ insolentiam admirante, tandem animum commasculans, dolium ingens & multarum virnarum capax in medium plateam prouolui jussit. Quod conficeret, quia illa dispicere, apud se, non satis potuit, nec quidem sibi res veller distinuit, ad mores suos reuersa cœpit in eundem jacere, imperium exercere, clamare, populo ad vociferatio-

Liu. dec. 4.
lib. 4.
Liu. lib. 34.

Coloss. 3.18.